

SOS LUBENEC

Nechcete úložiště? Přijďte 29. 6. k referendu a zvolte „ANO“.

Vážení čtenáři, buďte vítáni u referenda!

Termín konání referenda se na obci trochu zdrhnul. Přesto jsme rádi, že jsme mohli být starostovi i zastupitelstvu nápomocni s jeho přípravou i vyhlášením, abychom mohli rozhodnout alespoň v pátek 29. června. Určitě už víte, že referendum je organizováno obdobně jako volby.

Technicky jde vlastně o totéž. Volební místnosti, volební komise, volební lístky, kroužkování za plentou, volební urna. Přesto tady podstatný rozdíl je. U voleb vkládáme důvěru do těch, kteří nás mají v příštím volebním období zastupovat, rozhodovat za nás a hájit naše zájmy. Často se rozhodujeme jen na základě prvního dojmu, sympatií, slibů. Stejně často pak býváme zklamáni. Oproti tomu hlasováním v referendu nerozhodujeme o osobách, nýbrž o konkrétní otázce, která se nás týká.

Zjednodušeně tedy sami o sobě. Jak už ale kdysi někdo moudrý řekl: **Nejtěžší rozhodnutí na světě jsou práva ta, ve kterých nejde o svět, ale o toho, kdo rozhoduje.** Stejně tak obtížné bude pro některé spoluboráčky oddělit samotný předmět hlasování od konkrétních osob na jedné nebo druhé straně lubenecké barikády. Ta je asi největším dilem, které se v naší kotlíně části zastupitelstva za vydatné státní podpory podařilo vybudovat. Jen jsem ji marně hledal ve starostově soupisu

budovatelských úspěchů. Ale nač falešná skromnost? Samotnému státu by se takové dílo bez přispění lubeneckých jistě nepodařilo. Mám na mysli tu barikádu... a vlastně i úložiště. Stát měl v naší lokalitě bezpochyby favorita. Nemáme tu pevné kořeny. Utíkalo se odsud před válkou i po válce. Teď tady máme vybydlené továrny a hrozbou jaderného smetiště za humny. To ale prý až za dlouho... **Nenuťme odsud utíkat i naše děti! Jediným svým ANO k zabránění průzkumům můžeme (prostřednictvím zastupitelstva) nejjednodušší a ještě včas zabránit stavbě úložiště.**

O Lubenci takhle rozhodneme poprvé. Stejnou váhou se budou vážit hlasy vyšších i nižších, tlustších i hubenějších, takzvaně chytrých i takzvaně hloupých. Naše rozhodnutí nemůže zrušit žádné zastupitelstvo. Ani to současné ani žádné budoucí. Naopak, pro zastupitelstvo je rozhodnutí z referenda závazné. Když se jim nebude řídit, může být i rozpuštěno. Svě rozhodnutí můžeme změnit zase jen referendem. Snad je to povzbuzením i pro ty, kteří už rezignovali. Abychom Vás moc neunavili, snažili jsme se tento výstik připravit pestřejší, nejen co do barevnosti, a věříme, že se při jeho čtení nebudete nudit.

Pavel Pavlík

Proč chce SÚRAO souhlas s průzkumy?

Zamyslel se někdo z Vás nad tím, proč SÚRAO tolik usiluje o souhlas obcí s geologickým průzkumem? Sami přece tvrdí, že je to jen jejich dobrá vůle a že mohou vlastně průzkum provést bez povolení? Proč tedy platí najatí agenti, kteří mají přesvědčovat občany o vhodnosti průzkumů a proč nám navíc ještě nabízejí peníze?

Ze zákona se geologický průzkum musí dohodnout pouze s vlastníky pozemků, souhlas dotčené obce skutečně není potřeba. O co tedy jde? Hlubinné úlo-

žiště radioaktivního odpadu je totiž tak obrovský a dlouhodobý zásah do krajiny a života obcí, že si nikdo nedovolí něco takového provést bez souhlasu dotčených. Jenže souhlas s úložištěm získat prakticky nelze. Vždyť ani náš pan starosta zde úložiště nechce! A tak je potřeba získat souhlas s geologickým průzkumem. Pro mnohé je to jen souhlas s průzkumem a ještě zaplacený. Ale je to souhlas! Na to, co bude následovat po této etapě průzkumu, už se opravdu nikdo nikoho ptát nemusí a také nebude!

A že ve smlouvě je podmínka, že souhlas s průzkumem neznamená souhlas s výstavbou úložiště? A kdo pozná, kdy se ještě jedná o průzkum a kdy o výstavbu?! Pojdme proto geologickému průzkumu zabránit, dokud je ještě čas. **Pojďme v pátek 29. 6. k referendu a rekneme svým zvoleným zastupitelům: ANO, máte udělat vše proto, abyste naši krajinu, místo našich domovů, zachránili.**

Nechceme dáte se SÚRAO vyjednávat, nechceme barevné noviny na křídovém papíře, nechceme další líži.

Jiří a Marcela Svejkovských

Senátorka: Ministr o úložišti nevěděl

Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa (ODS) vůbec nevěděl o záměru zřídit v Lubenci úložiště jaderného odpadu. Jeho podřízení ho o tomto záměru po nástupu do ministerské funkce neinformovali. Odhalila to senátorka za volební obvod Most Alena Dernerová (Severočesí.cz), když se ministra na lubeneckou záležitost v horní komoře parlamentu zeptala.

Senátorka Dernerová je záměrem na zřízení úložiště v Lubenci znechucena. Na záležitost pohlíží očima své profese. Je lékařkou. Uvědomuje si proto mnohá rizika vyplývající pro zdejší obyvatele. Za nepochopitelné a alarmující považuje skutečnost, že okraj úložiště má být pouhých 500 metrů od posledního lubeneckého domu. Za šokující považuje zjištění, že doposud nebyla provedena EIA – studie vlivu na životní prostředí. Obává se toho, že rozsah úložiště je na poměry Česka naddimenzovaný, a proto vyslovuje

podezření, že Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, které má na zřízení úložiště velký zájem, jej připravuje pro celou Evropu. „Má se snad naše republika stát popelnicí kontinentu?“ ptá se senátorka.

Rozhodný nesouhlas se záměrem zřídit v Lubenci úložiště jaderného odpadu vyslovila také předsedkyně poslanceckého klubu Severočechů.cz v Zastupitelstvu Ústeckého kraje Hana Jeníčková. Ta je povoláním právníčkou. „Hlavně jsem ale člověkem a obyvatelekou Ústeckého kraje – a proto nahlas říkám tomuto záměru jasně ne!“ zdůraznila. Záměr považuje za naprosto nesmyslný a pro obyvatele těžce zkoušeného a předtím postupně devastovaného regionu za nepřijatelný. Předsedkyně má hořkou zkušenost již z kauzy odvíjející se kolem ostravských kalů, které byly v závěru loňského roku přepravovány vlaky přes celou republiku k meziskládece na Mostecko a nyní jsou spalovány v čízkovické

cementárně na Litoměřicku. Z kauzy si odnesla ponaučení o tom, že stát se k tomuto regionu nadále chová jako k periferii, kterou je možno nadále devastovat bez ohledu na zhoršující se zdravotní stav obyvatelstva. Proto je připravena s celým poslanceckým klubem Severočechů.cz protestovat proti realizaci záměru.

„Ze sedmi vytipovaných lokalit na území Česka je ta lubenecká označována těmi, kteří chtějí ukládat jaderný odpad, za zcela nejlepší.“ říká Alena Dernerová. Místní pan starosta s kolegy zastupiteli na záměr zřízení úložiště na katastru obce kupodivu souhlasně přikýkli. Zkušební vrty – sondy – mají stát 250 milionů korun. Lubenecký masív je velký, proto – posuzováno selským rozumem – by nemuselo jít jen o úložiště našeho jaderného odpadu. A proč také našeho? Vždyť Temelín i Dukovany mají úložiště ve svých areálech. Nejde náhodou o budoucí úložiště pro celou Evropu? Má

se snad naše republika stát popelnicí kontinentu? Výrazná aktivita směřovaná k uskutečnění záměru vychází z ministerstva průmyslu a obchodu, konkrétně z jeho sekce SÚRAO, což je Správa úložišť radioaktivních odpadů. Znepokojivé jsou i další skutečnosti. Úložiště má být umístěno pouhých 500 metrů od posledních domů obce. V lokalitě bude hluk od projíždějících nákladáků a provozované techniky. Takový vývoj by ovšem znamenal mimo jiné i konec Lubenecka jako rekreační oblasti. Jsem proto velmi zvědavá, jak dopadne obecní referendum. Občané se v něm vyjádří k tomu, zda úložiště chtějí. Nebudou-li chtít, souhlasné usnesení zastupitelstva bude revokováno. A to bude dobře. Nynější souhlas je patrně ovlivněn tím, že část zastupitelů podlehla mylnému dojmu, že úložiště zajistí pro obec velký příjem. Tři miliony korun ročně je velmi směšná částka s ohledem k tomu, co tam má být postaveno. Navíc se dá před-

pokládat, že Lubenec a jeho okolí se vyhlídní. JUDr. Hana Jeníčková, předsedkyně poslanceckého klubu hnutí Severočesí.cz v Zastupitelstvu Ústeckého kraje dodává: „Za poslancecký klub mohu jednoznačně vyslovit nesouhlas se záměrem zřídit v Lubenci úložiště jaderného odpadu. Další zatížení regionu je naprosto nevhodné.“

Petr Prokeš (Krušnohor)

Pochod proti úložišti

Tradiční Pochod okolím Lubence se v sobotu 5. května od pochodu z minulých let trochu lišil. Trasu na různých místech doplňovaly transparenty a cedule vyjadřující nesouhlas s vybudováním hlubinného úložiště jaderného odpadu a s plánovaným zahájením průzkumných prací.

Více než stovka účastníků pochodu se tak na vytyčené trase setkávala na různých místech s transparenty a cedulkami vyjadřujícími nesouhlas s plánovanými průzkumnými pracemi v lokalitě Čertovka. Tedy s průzkumy, které jsou nutným předpokladem pro

vybudování hlubinného úložiště jaderného odpadu. „Chtěli jsme připomenout, že již v roce 2004 byl Pochod okolím Lubence tematicky laděn jako nesouhlas lidí a obce s tím, že se Lubenec ocitl mezi zvažovanými lokalitami pro úložiště jaderného odpadu. Stejně jako tehdy, tak i dnes dostávali účastníci pochodu pamětní medaili NE úložišti,“ říká Jana Michalcová, učitelka místní ZŠ. „V obci panuje v

posledních měsících bouřlivá atmosféra, jejíž rozptěnkou byl předběžný souhlas zastupitelstva s průzkumnými pracemi. Připomenutí smyslu pochodu nám proto letos přišlo více než na místě,“ dodává Jana Michalcová.

Novinkou letošního pochodu byla i zastávka s občerstvením pro jeho účastníky v usedlosti Struhaře – právě rekonstruovaném zámečku, který je přímo na trase, na kraji Vítkovic u Lubence. „Určitě se zpětně doslechne, že bylo naším cílem koupit si lidi za pivo. Naším cílem však bylo se s lidmi sejit, připomenout jim smysl pochodu a byla to pro nás také příjemná příležitost ukázat jim, co děláme a jaké jsou naše plány do budoucna,“ komentuje zastávku na trase Petr Čechura, majitel usedlosti Struhaře.

„Doufám, že naše plány ani budoucnost místních nezahatí právě hlubinné úložiště a že se občerstvení v průběhu pochodu stane příjemnou tradicí,“ doplňuje Petr Čechura. S cedulkami uprostřed lesa, které upozorňovaly na nebezpečné radioaktivní látky, se účastníci pochodu setkávali

Na zastávce u zámečku Struhaře majitelé zámečku Čechurovi nabízeli tekuté i jiné občerstvení.

nejvíce v jeho závěru, tedy přímo na Čertovce. „Právě toto je místo, kterého by se budoucí úložiště nejvíce dotýkalo a tak by se i tyto cedule a výstražná označení mohly stát smutnou realitou a celá Čertovka uzavřenou oblastí,“ komentoval značení pochodu Richard Kanta, lubenecký patriot. Pan Kanta ještě doplňuje: „V tuto chvíli je vše již v rukou místních lidí, kteří budou mít možnost definitivně vyjádřit svůj názor v plánovaném obecním referendu. A na

Děkujeme Nadaci VIA, která ze svých fondů přispěla na tisk této tiskoviny, i předchozího Nahlas z Lubenceka.

SOS Lubenec - nové občanské sdružení

Aktivitu skupiny lidí v Lubenci proti povolení geologického průzkumu předcházejícího vybudování úložiště radioaktivního odpadu logicky vyústily také v založení Občanského sdružení SOS Lubenec, které má za cíl ochraňovat přírodu a krajinu.

Na počátku byla spontánní reakce na rozhodnutí Zastupitelstva obce Lubenec dát předběžný souhlas k geologickému průzkumu předcházejícímu vybudování úložiště radioaktivního odpadu. Poté se aktivity rozšířily na snahu informovat obyvatele, diskutovat s představiteli obce i SÚRAO, pořádat protestní akce a vydávat vlastní noviny. Časem jsme došli k tomu, že jediná spravedlivá cesta vede přes

referendum, a tak jsme vyvolali jeho konání. Ano, zastupitelé i starosta mají použít všechny možnosti, aby těmto průzkumům zabránili. Takto podle nás smýšlí většina obyvatelstva Lubence. Jestli je to skutečnost, ukáže se v referendu.

Pokud chcete zabránit geologickým průzkumům, které by vedly k vybudování jaderného smetiště/úložiště za vašimi humny, přijďte k referendu a svým hlasem rozhodněte! Na každém z vás záleží!

Referendum – tedy všelidové hlasování – je přímým nástrojem demokracie a volení zástupci musí respektovat výsledky hlasování svých voličů. Možnost kompenzací od státu v podobě zhruba 3

miliónů ročně je jediným argumentem zastánců průzkumů. „Krásné přírody se nenajít,“ prohlásil starosta Bohumil Peterka na veřejném jednání 30. 5., kde bylo referendum po řadě průtahů konečně vyhlášeno. Ale nových chodníků, které chce za kompenzace vybudovat, se také nenajít. A to nemluví o finanční ztrátě všech majitelů nemovitostí v blízkosti širokého okolí. Pokud i vy chcete přispět k snahám zachránit krajinu okolí Lubence, Blatna, Tisu, Žihle a dalších dotčených obcí, máte možnost vstoupit do našeho sdružení. Členem sdružení se může stát kdokoli, referendum se ale týká jen občanů s trvalým pobytem v Lubenci a přilehlých vesnicích. *Jana Michalcová*

Čtějí prodat Čertovku samotnému čertovi, aneb karty nelžou!

A je tu opět tajemno. Dnes se ptám tarotových karet, jak vidí situaci kolem vrtů a jaderného úložiště. Zavírám oči a vybírám z balíčku sedm karet. Kladu je před sebe a než se na něj stačím soustředit, vypadla z knihovny za mnou knížka a rozplácla se na koberec u mých nohou, otevřená na stránce pojednávající o prodaném zvonu. Kniha má název „Čerti na Pradědu“ a shodou okolností i první karta, kterou jsem vytáhla, má název Dábel. To mě zaujalo, pověť je krátká, hovoří o jednom městě, kde měli vzácné kostelní zvon. Byl celý ze stříbra, avšak srdce měl ze zlata. Jeho hlas byl tak krásný, že lidem vhnátl slzy štěstí do očí a léčil jejich smutek.

To se samozřejmě nelíbilo peklu, a tak vyslalo delegaci vzdělaných, chytrých a vmylných čertů a ti měli za úkol přesvědčit purkmistra onoho města, aby jim zvon prodal. Slibili mu tolik zlatáků, kolik samotný zvon váží. Purkmistr s radními věc projednal a rada ovlivněna vidinou zlatáků i přesto, že věřící se bouřili, prodej odsouhlasila. Čerti ihned vysázeli zlatáky na jednacím stůl a vyletěli oknem do věže kostela, sejmuli zvon a pak s ním odletěli do pekla. Odlétli s hurónským smíchem a ten jejich smích

ještě dlouho děsil krajinu. Když se radní otočili od okna zpět k zlatákům, ležela na stole jen svrklá hromada suchého listí. Poučení z toho plyne jediné – člověk by neměl uzavírat obchody s ďáblem, když všichni z pohádek víme, že se mu nedá věřit.

Ale zpět ke kartám. Jak už jsem uvedla, první karta je Dábel a hned druhá karta, ležící vedle je císařovna, žena symbolizující bibličkou, svádou a hříšnou Evu a mezi ní a další ženou, krásnou panenskou bohyní Artemis, bohyní lovu (a ta tedy uměla lovit), leží karta císaře. Je to vládce, velice schopný a také krásný, vzdělý symbolizuje Apollona, ale co naplat, těm nádherným ženám, poslaným samotným ďáblem nelze odolat, zvláště když nabízejí mnohá vzácná dobrodružství. A tak se zákonitě jako další karta vyskytl kejklř, už ta představuje leccos říká, navíc má ruku na penězích, říká se, že představuje nákladný život a velkou potřebu peněz. Také se říká, že je ochráncem zlodějů a lhářů a má výjimečné schopnosti svádět na scestí. Ukradl Apollonovi tři sta krav, a když se to Zeus dozvěděl, nařídil, aby je vrátil. Vrátit jich tedy 250 a prohlásil, že těch zbývajících padesát mu nějaká

šelma sežrala a představte si i ve starém Recku mu to prošlo, a ještě byl odměněn, stal se poslem bohů, něco jako postovní doručovatel. Není mi vše jasné, k čemu bohové na Olympu potřebovali krávy, ale kdovi jak to bylo. Překvapuje mě, kde se tam ten kejklř s pytlém peněz vzal, vše je přece tak křísťalově čisté, že by ani ten křísťal křísťalovější byt nemohl.

Předposlední karta je poslední soud a tam, jak víme, se řeší všechny naše hříchy a poslední kartou je měsíc - plný nespavosti, nočních můr, výčitek, obav a starostí, ale také cesta nouz plná divokých selem. Je to cesta tmou bez toho, že by se na jejím konci objevil východ slunce. O čem tedy ty moje karty vypovídají, čemu máme věřit? No zřejmě nebude veselo, ale oba závěry, jak ten z pověsti o prodaném zvonu, tak i ten karetní nás chtějí upozornit na to, že by nás jednou mohla zatracené bolet hlava. A to určitě ne jen z toho, že chce někdo prodat například Čertovku samotnému čertu. Ale především z toho jaké divadlo s námi sehraje, aby se pobavil, jak vážně bereme své role, jak se projevíme a jak jednoduché a odůvodnitelné to bude mít, až nám bude sáhat podušil.

Kristina Folprechtová

Souhlas s průzkumy = souhlas s úložištěm!

Pracuji jako geolog na hnědouhelném povrchovém lomu v Bilině a moji hlavní pracovní náplní je projektování, řízení a vyhodnocování geologického průzkumu, který nepřetržitě probíhá v uhelném lomu a jeho předpoli.

Pomocí vrtů (do hloubek až 300 m) je zde prováděn zejména technologický těžební průzkum za účelem zjištění kvalitativních a kvantitativních parametrů uhelné sloje. Dále se zde provádí velice důležitý hydrogeologický průzkum v předpolí lomu a geotechnický průzkum na závěrných svazích lomu. Problematikou průzkumných vrtů se zabývám již 12 let, znám řadu vrtných firem a odborníků, kteří ve vrtném průzkumu pracují a s některými z nich jsem problém průzkumů předcházejících výstavbě hlubinného úložiště konzultoval.

Na základě získaných informací a svých zkušeností s průzkumy v povrchovém hnědouhelném lomu bych vás rád seznámil s některými skutečnostmi, které mne vedou k tomu, že budu v referendu hlasovat proti průzkumům, byť mne stejná práce o několik desítek kilometrů dál živi.

Nejprve je třeba si uvědomit, že informace, které získáme vyhodnocením jednoho průzkumného vrtu, jsou informace pouze z jednoho bodu v dané průzkumné ploše. Proto je nutné vždy provést vrtů několik (spíše několik desítek vrtů), a to v nějaké pravidelné síti bodů, mezi kterými se zjištěné informace dají určitým způsobem propojit a získat tak základní geologickou představu o dané průzkumné ploše. Takto získané informace však nikdy nebudou dostačující pro těžbu suroviny či pro výstavbu nějakého důležitého hlubinného díla. Proto je třeba síť vrtů neustále zahusťovat a pomáhat si ostatními průzkumnými pracemi, například různými geofyzikálními metodami, geochemií, matematickým modelováním apod. K získání skutečně detailní představy o horninovém prostředí nám pomůže až vlastní otevření ložiska báňskými pracemi, tedy vyražením průzkumných štůl a chodbe, kde geologické informace získáváme z vyražených stěn a čelob. Čím složitější geologické prostředí nebo čím složitější stavební báňské dílo navíc s obrovskými nároky na bezpečnost, tím podrobnější geologický průzkum je třeba provést.

Výsledkem plánované etapy geologického průzkumu, s kterou zastupitelstvo předběžně souhlasilo a o které nyní máme možnost rozhodnout v referendu, je vybrat na lokalitě Čertovka nejvhodnější místo pro umístění vlastního hlubinného úložiště a zároveň vybrat plochu pro stavbu povrchového areálu. Dle zákona č. 62/1988 Sb. je to tzv. etapa podrobného průzkumu, který se provádí na již známém ložisku (lokality) za účelem stanovení dobývacího prostoru (prostoru pro hlubinné úložiště). Uvědomme si, že vybudování volných prostor pro ukládání odpadů uvnitř žulového masivu není nic jiného, než provádět hlubinnou těžbu horniny, tedy v podstatě vybudovat hlubinný důl na žulu. Těžba žuly bude probíhat neustále a to i v době samotného provozu hlubinného úložiště, neboť bude třeba s předstihem razit nové a nové prostory pro další odpady.

Dle zmínovaného zákona č. 62/1988 Sb. po druhé etapě průzkumu následuje etapa tzv. těžebního průzkumu, která se provádí v již stanoveném dobývacím prostoru. Cílem této etapy je co nejúčelněji využít ložiska (lokality). Tato etapa probíhá po celou

dobu těžby užitkového nerostu (horniny) a končí prakticky až v době uzavření dolu. V případě hlubinného úložiště to znamená, že těžební etapa průzkumu bude ukončena až s ukončením provozu hlubinného úložiště, tedy někdy v odhadovaném roce 2100! Co to tedy pro nás, pro občany Lubence a přilehlých obcí vlastně znamená?

Po případném povolení geologických průzkumů, jehož první terénní část by měla trvat 2-3 roky a na základě následného vyhodnocení získaných dat, bude stanoven dobývací prostor pro těžbu žuly (prostor umístění hlubinného úložiště) a zároveň místo pro výstavbu povrchového areálu. Následovat bude etapa zjišťování dalších informací potřebných k samotné výstavbě úložiště a ke změnám v referenčním projektech. Budou prováděny další vrtů, sondy či zářezy s cílem zahusťovat průzkumnou síť a získat podrobnější informace ve vymezených prostorech. Nejjednodušší částí stavby je propojení povrchového areálu s vlastní hlubinnou částí. Navíc v případě lokality Čertovka toto propojení prochází z hlediska geologie a

**Je možné
průzkumové vrtů a
budování
hlubinného
úložiště vůbec
oddělit? Zamyslete
se nad tím,
zejména vy, kteří
jste pro průzkumy
(kvůli
kompenzacím) a
přitom nechcete
mít na území své
obce skládku
jaderného
odpadu.**

geotechniky problematickým úsekem. Horniny jsou zde různorodé (fylity, granodiority, žuly), tektonicky usměrněné, porušené, často vyhojené mladšími křemennými, porfyrovými a aplityvými žilami. Je zde předpoklad nepředvídatelných a silných prtoků vody (studánky v okolí Struhařského potoka). Zde bude potřeba provést speciální průzkumné práce spojené s budováním průzkumných štůl. Dojde k prvním odtěžovaným hornin a druhá etapa průzkumu plynule přejde do etapy třetí - těžební. Stejně tak plynule přejde fáze průzkumu do fáze výstavby úložiště!

Znamená tedy povolení geologických průzkumů povolení výstavby jaderného úložiště? Je možné tyto dvě fáze v současné etapě připravenosti hlubinného úložiště vůbec oddělit? Zamyslete se nad tím, zejména ti, kteří jsou pro průzkumy (kvůli kompenzacím) a přitom nechcete mít na území své obce skládku jaderného odpadu. Zamyslete se a běžte svůj názor vyjádřit referendům!

Jiří Svejkský, geolog

Několik poznámek k poslednímu Hlasu Lubenecka

Pamatujte na to, jak jsme tvrdili, že masiv, kde dnes sbíráte houby, bude muset být oplocen? Jak nám lhali o dovážení odpadu po železnici s tím, že bude přebalen ještě v elektrárně? Jak jsme avizovali nutnost „horké komory“? Jak jsme rozporovali možnost přepracování uloženého vyhořelého jaderného paliva a nelibilo se nám jeho ukládání „natvrdo“? Jak jsme tvrdili, že nepotřebují znát lokalitu z pohledu podzemní vody a jak jsme vyvraceli panu starostovi, nebo paní Doležalové jejich podzemní jezera, či sítě pramenů?

O debatě vsenātu a úložišti pro celou Evropu

Po senátii debatě jsme měli příležitost diskutovat s panem Šulou (náměstek ministra průmyslu pro energetiku) a panem Prachařem. Vyčítali jsme jim lhání, které se dá velice snadno rozporovat, a těžko pak mohly něčeho dosáhnout. Je patrné, že se poučili, nicméně četli jste poslední Hlas? Konečně přiznávají oplocení masivu, připouštějí přebalování odpadů tady u nás a existenci horké komory, ukládání paliva „natvrdo“, neexistenci podzemního jezera a jiných podzemních vod, ale nebyli by to Oni, aby si nenechali dostatek lži a manipulací. Jsou nepoučitelni! A tak slibují nesmyslných 250 až 300 lidí zaměstnaných při budování laboratoře v době, kdy už se bude ukládat odpad a laboratoř tím bude ztrácet svůj význam. Přesněji řečeno zaměstnaných jaderných fyziků a inženýrů k ukládání vyhořelého paliva pěstě, že sami připustili ukládání dvakrát do roka. I kdybych pozapomněl na tyto rozpory, tak totiž lidé by bylo potřeba snad jedině, kdyby kontejnery tahali do hloubi tak, jak to dělali staří Egypťané – na saních s pohonem lidské síly. Již připouštějí možnost kontaminace vod s tím, že vinik to bude muset pak zaplatit. To nás má patrně uklidnit. Přiznávají také konečně, že: „zákon je nadřazený smlouvě“ (myslelo mezi obcí a SÚRAO - zde s ohledem na nemožnost zastavení jednou již rozeběhnutých geologických průzkumů). To jistě však platí i u ostatních zákonů (atomový a podobně). Takže tomu také můžeme rozumět tak, že jakmile budou mít průzkumy v souladu se zákonem povoleny, je i smlouva o podmínkách ve vztahu k budování úložiště (kdy souhlas s vrty zároveň neznamená souhlas s úložištěm a podobně) jen hloupý cár papíru. Mimořádně jíz v minulosti, když byla zkoumána ostatní referenda podobná tomu našemu, bylo konstatováno, že vybudování úložiště nespadá do samostatné působnosti obce. Tedy rozumět, obec nemůže ovlivnit, jestli na jejím území bude

postaveno nebo ne. Proto jsme byli nuceni volit relativně složitější otázku - aby referendum bylo platné. Tvrdí, že si obce mohou nechat udělat geologické průzkumy, sebrat peníze a kdykoliv říci, že vlastní úložiště nechtějí. Kdo by to tak neudělal? Každá obec, která má rozum. Ale všechny to být nemohou, jedna prostě bude mít smůlu. A nemyslet, že to bude právě Lubenec - pokud se nebudě bránit? A co s ohledem na to, že žádná z dalších obcí o geologickém průzkumu nechce ani slyšet? Není to pak jistota? Zcela nehorázná řeč však je tvrzení, že evropská legislativa striktně zakazuje vývoz radioaktivních odpadů. Nebo že by to byl pokus zjistit, zda umíme číst? Dne 19. 7. 2011 přijala Rada Evropy směrnici KOM (2010)618 o bezpečném nakládání s radioaktivním odpadem a použitým vyhořelým jaderným palivem s platností od září 2011. Od té doby je omezen vývoz odpadu pouze tím, že koncová země musí mít vyřešené ukládání odpadu hlubinným úložištěm. Vývoz odpadu dle ní není zakázán ani mimo EU. Ze bychom tedy už věděli, proč má být tato stavba tak megalomanská?

O maloměstách a absenci solidarity podle pana Řeřichy

V Evropské unii převládá snaha mít pro celou EU jedno úložiště. Ze by to bylo v

Lubenci? Pokud nechtějí úložiště v celé Evropě, je „maloměstáků s absolutní absencí solidarity“ jak tvrdí ve svém článku pan Řeřicha, plná téměř celá Evropa. Skoro bych řekl, že by bylo záhodno se připojit k drtivé většině Evropy, což? Po mnoha letech jednostranného propagování úložiště a geologických průzkumů ze strany SÚRAO a našeho starosty postrádá navíc pan Řeřicha názor z druhé strany (té naší už je prý dost). Pane Řeřicho, takový blud si rád nechám vysvětlit speciálně od Vás. Moc se na to těším.

Kdo řídí starostu?

Bál jsem se, že po provalení se na veřejnost e-mailů s komunikací PR agentury najatou SÚRAO s naším starostou ztratíme soupeře. Ale myšl jsem se. V jednom z článků je starostova ruka neomylně vedena cizí, zcela erudovaná v komunikaci, žel bohu neznalou místních poměrů. A tak se dozvídám, že pan Peterka svádí hlasování pro souhlas s průzkumy na zastupitele, totiž 8 členů zastupitelstva (chápu bez pana Peterky) o to tu jen pro reprezentaci. Dozvídám se, že starostovou práci je zadávat práci místních firem jako subdodávku nějakým cizím stavebním, bohužel prý jediným Lukra je schopna na tyto cíti firmy reagovat (jen z toho nejsem moudrý). Dozvídám se, že máme od

roku 2003 připravenou průmyslovou zónu (patrně v ilegalitě), dozvídám se, že máme v podmínkách, že s průzkumem musí souhlasit i ostatní lokality (patrně též v ilegalitě, neb tato podmínka v usnesení není přes mě napominání na veřejném zasedání), dozvídám se, jak pracuje náš starosta v pracovní skupině pro dialog o hlubinném úložišti na posilování práv obcí, ač za celou existenci dle zápisů vystoupil snad pouze jedinkrát a to nemluvě o tom, že poslední již uvažovala pracovní skupina o svém rozpuštění, protože ji nikdo nerespektuje. Co však ze starostova pera jistě pochází, je označení našeho setkání s částí zastupitelstva u skleničky u nás doma za nedemokratické zvaní na kobereček. Předně, nikomu nic není, ani starostovi, do toho, koho si zvu k sobě domů. Myslim, že záleží na tom, kdo na druhé straně pozvání přijme. A že jsme debatovali o termínu referenda? V tom je právě ta demokracie. Jinak vyhlášení doby konání referenda není dáno zákonem, ale vyhláší je zastupitelstvo. Zákon zadává pouze mantinely, kdy se bude konat. Pan starosta si patrně plete demokracii s absolutismem.

Nová finta SÚRAA

Nakonec přichází SÚRAO s novou fintou. Už nejde o 10,5 milionu, ale o více jak 20 milionů. Jak k tomu došlo,

když se nezměnil zákon s refundacemi? Pokud se prý totiž protáhnuo geologické průzkumy třeba na maximálních 7 let (to by se muselo ovšem začít ještě letos), že zákona by dostala naše obec postupně 7 x 3,5 milionu korun. Spočteno přitom je, že na průzkum je nutné třeba 1 až 1,5 roku. Již původně, aby se nafoukla cena a byla nějaká rezerva, byly výpočty stanoveny na 3 roky, proto 10,5 milionu korun. A teď firma, jež bude dělat průzkumy, dostane tak jako tak 250 miliónů. Chce mi někdo tvrdit, že firma schválně bude práce produkovat až na 7 let? Má chtít zkrachovat jen proto, aby Lubenec obdržel co nejvyšší sumu peněz?

Ne naopak bude mít snahu být hotova co nejdříve, aby měla co největší zisky. Čili rozhodně nedostaneme víc než peníze za tři roky, ale může se klidně stát, a je to podstatně pravděpodobnější, že dostaneme také třeba jen 7 milionů. A nebude odvolání. Zdá se však, že můžeme být v klidu, neboť náš starosta je s námi, také nechce úložiště.

Pojďte tedy v co největším počtu k referendu a hlasujte ANO, chceme, aby zastupitelstvo a náš starosta udělal vše proti geologickým průzkumům. Je to zcela jediná varianta, jak tu s velkou pravděpodobností úložiště mít nebudeme.

Sliby chyby, aneb stát vám naslibuje hory doly

„Nejhorší je ta bezmoc,“ říká paní Faustová, když nám na dvorku jejich líbkovické chalupy rozlévá kávu. „Stát vám naslibuje hory doly a nedodrží nic.“

Manželé Faustovi pochází z Trmic u Ústí nad Labem. Se státním aparátém si užili sliby chyby hned třikrát – nejprve s výstavbou spalovny, pak dálničního obchvatu a nakonec s těžbou uhlí. „Když nás žádali o souhlas s těžbou uhlí vedle naší obce, slibovali, že se těžba zastaví 1 km od města,“

vypráví pan Faust. Dnes je 500 m za Trmicemi obrovská jáma po vytěženém uhlí, a to jim v dalším postupu zabránil jen fakt, že hrozilo propadání nedaleké teplárny.“

„S tou teplárnou to byla další věc. Slibovali nám levnou páru, výstavbu chodníku, abychom s výstavbou souhlasili, pak podnik koupila francouzská firma a ti se nám vysmláli. Já nám prý to levně teplo a chodníky dá ten, kdo nám to slibil.“

Podobnou horouku zkušenost mají manželé Faustovi i s výstavbou dálnice přes Trmice. „V naší republice jsou jen dvě

Václavská náměstí,“ směje se pan Faust, „v Praze a Trmicích. A přes obě vede dálnice. Když vedení našeho města dávalo souhlas s výstavbou, dali si požadavek na sjezd z dálnice do Trmic. Sjezdy tam sice jsou, ale přehrazené betonovými zábrany, aby se řidiči nevyhýbali placení mýta o kus dál. Takže zase nedodržený slib od státu. A to nemluví o tom, jaký jsme si užili hluk. Ve dne v noci dunění při vrtní betonových nosníků, rámus nákladáků jezdicích sem tam s materiálem, od kterých nám popraskal dům. A to budete mít tady taky při těch

vrtech, 24 hodin hluk a dunění, které se ponese krajem, denodenně.“ A proč vám příběh manželů Faustových vyprávím? Jako příklad, jako vztýčený prst, jako důkaz, že státu se nedá věřit. Přesně tak, jak řekla paní Drábová: „Neměnné jsou jen fyzikální zákony.“ Proto nevěřme pláným slibům, nevěřme dáblu našeptávací, nenechme se chytit na sladké řečičky a zlatou uložku, neboť jakže známo: „Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají.“

Jana Michalová

Kilometrový vrt v žule není rutinní záležitost

Území České republiky patří ke klasickým oblastem vrtné. Nejstarší doklady o vrtech pocházejí již ze 14. a 15. století. Tyto mělké ruční vrty sloužily k vyhledávání vody. Teprve v 19. století byla vrtem dosažena hloubka 600 m a v roce 1912 byl nejhlubším vrtem vrt Frenštát, který byl vrtnán diamantovou korunkou a dosáhl hloubky 1425 m. V roce 1950 se prováděly hluboké vrty na Příbramsku a ty byly dlouhou dobu nejhlubší v Evropě.

Moderní výzumné hluboké vrty s hloubkou větší jak 1000 m pak byly prováděny v letech 1960 až 1980. Většina vrtnů však byla hloubena v oblastech uhelných pánví nebo v oblastech s ložisky ropy a plynonosnými formacemi, tedy jen v sedimentárních a poměrně dobře vrtnatelných horninách. V tvrdých horninách podobných žule bylo do roku 1989 provedeno jen několik hlubokých strukturálních vrtnů. Od roku 1989 se změnou politického zřízení se strukturální průzkumné vrty z hlediska finanční náročnosti neprovádějí. V současné době se hloubí pouze ložiskové vrty na ropu a zemní plyn v oblasti Vídeňské pánve (sedimenty). Jediným hlubokým vrtem vrtným větší částí v tvrdých žulám podobných horninách byl Zkušební vrt geotermální elektrárny u Likušeřic. Provedla ho firma Ingeo a. s., Žilina v letech 2006 a 2007.

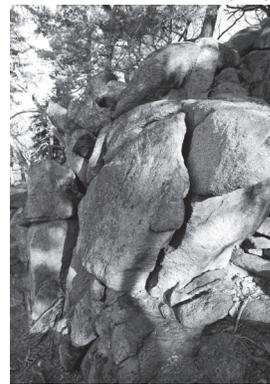
Jádrovým kilometrovým vrtem se na území České republiky v kompaktním žulovém tělese nikdy neprovádějí! Nemůže proto nikdo tvrdit, že to je rutinní záležitost. Zkušenosti s vrtním tvrdé žuly na jádro a do takové hloubky opravdu v ČR nikdo nemá a navíc zde není vrtná firma, která by disponovala

takovou technikou. Otázkou také zůstává, jakou metodou by vrtní probíhalo. Malopřeměrové vrtní typu Wire-Line je sice oproti klasickému vrtní snadnější a rychlejší, není však jisté, jestli průměr vrty a také průměr vrtného jádra (7,5 cm) je pro všechny zkoušky a zjišťované parametry dostatečující. Finančně nákladný vrt totiž musí být maximálně využit a bude tedy sloužit kromě odběru vzorků také ke karotážním měřením, k čerpacím zkouškám apod. Při malém průměru vrtného stvolu je také větší riziko havárie vrty například při průchodu poruchovou zónou. Kilometrový vrt bude pravděpodobně prováděn zahraniční firmou. Jenže drahá technika si musí na sebe vydělat a tudíž bude velký tlak ze strany provádějící organizace na nepřetržitě vrtní. Je píece rozdíl vrtnat půl roku nebo být pracovišti kvůli prostojům (noční hodiny, víkendy) o nějaký ten měsíc déle, když by mohla vrtná souprava vydělat dříve někde jinde. Podmínky vrtných prací v České republice stanoví vyhláška č. 121/1989 Sb., která praví, že vrtné pracoviště hlubokého vrtnu musí být vybudováno tak, aby plnilo funkci bariéry mezi

vrtnou soupravou, půdou a vodami. Podle této vyhlášky musí být na pracovišti nejprve provedena skrývka a ornice uchována na skládce. Pro snížení propustnosti se podložní zemina zhutňuje a následně je celý pracovní prostor pokryt panely a spáry izolovány cementovou směsí. Pod panely je umístována izolační fólie, aby se zabránilo případnému znečištění spodních vod. Celá plošina je vyspádována k jímákům, k ochraně před únikem znečištěných dešťových vod. Riziko nějaké ropné havárie je na takovém dlouhodobém pracovišti podstatně pravděpodobnější a to i přesto, že technika je moderní a udržovaná. Sám jsem byl nedávno svědkem toho, jak při vytahování paňží z vrtné praskly na vrtné soupravě hadice hydrauliky a z nich následně vytéklo několik desítek litrů hydraulického oleje. Likvidaci vrtnu a vrtného pracoviště opět stanoví vyhláška č. 121/1989. Organizace je povinna vrt zlikvidovat dle projektu a zastavěnou část pozemku uvést do původního stavu. Znamená to odstranit zbytky těžebních zařízení a panelové plochy, odstranit kontaminovanou zeminu a nahradit ji nezávadnou. Plochu s vykáčenými stromy

znovu zemědělsky či lesnický rekultivovat. V případě průzkumného kilometrového vrtnu pro jaderné úložiště však k jeho úplné likvidaci a tedy i k úplné rekultivaci nedojde a vrt bude nadále sloužit jako pozorovací pro zjišťování kolísání hladiny podzemní vody. Vrt bude osazen ochrannou paňží a zachována zůstane příjezdová komunikace pro měřicí techniku.

Jiří Svejkský, geolog

ANO pro Čertovku

Závist je jednou z nejhorších lidských vlastností a každý z nás se s ní během života nejménou setkal – at již někomo zvidíme nebo je nám něco zviděno. My, obyvatelé Lubence, se však blížíme do stavu, kdy „setičku závist“ můžeme zcela přelstít. Úložiště jaderného odpadu nám totiž NIKDO v republice ani za jejími hranicemi závidět nebude!!! A ostatně nám už nikdo nebude závidět ani peníze, úspěch, zdraví, či cokoliv jiného, protože budeme ti chudáci s úložištěm...

Nenechme si zničit pro jaderný odpad krásnou přírodu, nenechme se obelhat sladkými sliby, nezníme budoucnost našich dětí. Stále je ještě čas a máme možnost chod věci ovlivnit, což se v budoucnu už nemusí opakovat. Proto pojďte k referendu a rekněte své ANO pro Čertovku. Eva Čechurová

Náš anketa: jaký máte názor na úložiště a průzkumy?

Dne 29. 6. se bude v Lubenci konat referendum na téma, zda (zjednodušeně řečeno) občané souhlasí s tím, aby v Lubenci začaly průzkumné vrty pro plánované úložiště jaderných odpadů. Jedná se o jedno z nejdůležitějších rozhodnutí v celé téměř tisícileté historii obce. Informovanost o tom, co by nejen samotné úložiště, ale již průzkumné vrty obnášely pro každodenní život v Lubenci, dlouho byla a dosud je poměrně nízká. Také proto jsme oslovili několik desítek občanů v Lubenci a blízkém okolí (včetně starosty Peterky a všech zastupitelů) jednoduchou anketní otázkou na toto téma. Všem, kteří odpovídali, děkujeme.

Josef Vaňha, legendární žokej, osminásobný vítěz Velké Pardubické

Ať jaderné odpady odvezou na Sibíř, nebo někam, kde je místo daleko od civilizace. Já jsem proti. Proč bys tím měli otravovat a zneprůjemňovat život místním lidem? Nehledě na to, že by ještě mohli být ozářeni.

PhDr. Marcel Chládek, MBA, senátor za Lounsko a stínový ministr školství

Zcela jednoznačně podporuji petenty, protože si myslím, že úložiště je velké riziko. Z mého vystoupení na projednávání této otázky se SÚRAEM v Lubenci to bylo jednoznačné. Nechápu, jak je možné, že starostové vidí, že to tam lidé nechťejí, a jdou proti názoru občanů. Nevím, co je k tomu vede. Konkrétně se jedná o starostu Blatna a Lubence. Zcela evidentní je, že jakmile tu udělají vrty za 200 milionů korun, tak si lidé mohou spočítat, že tam úložiště sto procentně bude. A nebude to úložiště jenom pro Českou republiku, ale bude to úložiště pro celou Evropu.

Klára Berthová, Rekreační středisko Lubence

Vzhledem k tomu, že naše společnost provozuje v Lubenci rekreační středisko již více než 30 let, nemáme ani ten nejmenší zájem na ničení okolní krásné přírody, nemluvě o tom, že nikdo nechce trávit svůj čas na hromadě jaderného odpadu. Za svoji osobu bych ráda poznamenala, že se nezaměstnanost

nesniží, nemovitosti se stanou neprodejnými a celá rekreační oblast, jako taková, zanikne.

Kristína Folprechtová, akademická malířka

Mám-li se vyjádřit k anketní otázce tak říkám:

Jsem proti tomu, aby tu byly prováděny vrty, a jsem proti, aby tu bylo úložiště jaderného odpadu. A to říkám proto, že náš kraj má i tak už příliš velké zátěže, kterými podporuje energetiku /doly, elektrárny/, tak proč by těch pár míst, kde je ještě relativně příroda méně zatížena, mělo být provrtáno a podušeno těžkou technikou, a kdyby se nedej bože úložiště realizovalo, bude Lubence obložen haldami vytěženého materiálu. Hald jsem si na Mostecku, kde jsem se narodila, užila dost a nechci, aby si je užili i moji vnuci, ale i děti a vnuci lubeneckých občanů. Stejný názor má i můj manžel Karel Folprecht.

Mgr. Jana Skleničková, učitelka

Třebaže považují jadernou energii za prozatím nejekologičtější, nevím si sama rady s tím, jak naložit s radioaktivním odpadem. V každém případě jsem přesvědčena, že by se daly najít lokality, které přímo nezasahují do center či přímého sousedství jakýchkoli obcí. Podle mé informace z médií je rozsah jednoho průzkumného vrtu velice rozsáhlý.

Proto se domnívám, že předpokládaný prostor by velmi citelně zasáhl do našeho nejbližšího okolí, o než bych jako řada dalších nerada přišla. Nechci zatím souhlasit s žádnými průzkumnými vrty.

Mgr. Blanka Forejtová, učitelka, zastupitelka obce Lubence

Nechci úložiště, tím pádem nechci ani vrty. Nebojím se radioaktivity, ani toho, že to „bouchně“. Bojím se úplně obyčejné věci. Bojím se toho, že mladí lidé tu nebudou chtít žít, zakládat rodiny, stavět domy, investovat. Nebudou chtít svůj život spojit se životem v neisté budoucnosti. Bojím se toho, že tato obec postupně vymře a mladí a perspektivní lidé své potomky přivedou na svět jinde a spojí svoji budoucnost s jinými místem. Až do roku 2025 si tu nikdo není ničím jistý!!!! Proč by tedy mladí měli začít budovat svůj život tady? Když vrty a průzkumné práce jim slibují krom jiného i případný život ve 20–30 letém staveništi?

Ing. Lenka a Mgr. Vojtěch Veselí, biofarmáři, Valeč

Bojíme se, že od průzkumných vrtnů vede k výstavbě úložiště přímá a nezvratná cesta. Bavme se tedy rovnou o úložišti samotném. Svítíme elektrinou, lednice nám doma také běží díky elektrárnám a muziku si také poslouíme z jádra. Vinou našich spotřebitelských nároků a (vinou nulové nabídky energie z obnovitelných zdrojů našeho regionálního distributora) je výstavba

úložiště jaderných odpadů oprávněná. Bylo by sobecké odmítat úložiště ve svém sousedství s tím, že je má trpět někdo jiný. Výstavba úložiště a jeho správa se může povést a klapat, nebo může skončit katastrofou. Informování široké veřejnosti a shánění podpory veřejnosti místní jsou pro aktuální fázi takto zatěžující stavby nezbytné. Ačkoli jsme místní, musíme být celkem aktivní, abychom se o snahách zbudovat nám za kopcem úložiště jaderného odpadu vůbec něco dozvěděli. Chabá vůle informovat o byt jen zahajovacích kroků spíše formální povahy nás přesvědčuje o tom, že Lubenci hrozí ta horší varianta. Takže názor? Odmítáme úložiště jaderných odpadů blízko Lubence i Valeče.

Jan Polena, jednatel firmy Trima

Nesouhlasím s úložištěm jaderných odpadů ani s průzkumy mimo jiné také kvůli tomu, jak to poznamená životní prostředí a celý následný životní styl, který nevyhnutelně změní život v obci.

PhDr. Petr Sušanka, bývalý dlouholetý starosta Valeče a ředitel MAS Vladav

Měli jsme ve Valeči schůzku s občany a jeden z občanů položil otázku, proč se obec nepřipojí k Lubenci, že kdyby byla aktivní, mohli bychom třeba také mít opravený chodník, což mě opravdu vyvudilo a reagoval jsem v tom smyslu, že chodník nám opravdu nestojí za to, naopak bychom se měli dívat, proč nejsme zapojeni do aktivit proti úložišti. Důvod je velmi jednoduchý – když zapichnete do takzvaného lubeneckého úložiště kruzitko a udeleté kružnici o poloměru několika málo kilometrů,

(natož o poloměru deset, dvacet nebo třicet kilometrů, kterou bychom měli dělat, abychom věděli, kam až negativně zasáhne úložiště), tak zjistíte, že v té kružnici je barokní městečko Valeč, a to je velmi nepřipustné z mnoha důvodů. Například není pravdou, že by to nepoškodilo barokní městečko, protože by okamžitě klesly ceny nemovitostí, objektů, zmenšil by se turistický ruch. Překvapuje mě, že se tím nezabýváme až po Karlově Vary, protože až sem to může být negativní důsledky. Problém úložiště v Lubenci měl velmi překvapit, protože v čele lubenecké radnice stojí léta starosta Peterka, kterého znám i ze svého působení ve funkci starosty Valeče a vím, že se eminentně staral o rozvoj Lubence, spolupracovali jsme řadu let i na dotacích ze strany MAS Vladav a stále si nedovedu představit, že by starosta Lubence nestál v čele svých občanů, kteří jsou zcela oprávněně proti výstavbě úložiště na lubeneckém území. Věřím, že po skončení referenda, které bude řešit postoj lubeneckých k úložišti, odpadnou emoce a všichni lubenečtí se opět sejmou a budou pracovat na rozvoji své obce.

Josef Nejedlý, Lubence

Nechceme tu s manželkou průzkumy, protože je to první krok k tomu, aby tady bylo úložiště. Když by bylo stát investovat, tak už od toho neuhne. Přivedli jsme sem rodinu a děti proto, že je tu krásné životní prostředí, a teď by se nám to úplně celé zhatilo.

To jsme mohli zůstat v Litvínově. Ta díra v zemi po uhli na Mostecku je přijatelnější než díra na úložiště, které by vzniklo u nás.

(Připravil Libor Michalec)

Pro hrst drobných

*Poslední možnost obce, kdy může úložišti zabránit, je před geologickými průzkumy.

*Průzkumné vrty a výstavba úložiště nelze oddělovat.

*Obce Lubence, Blatno a Žihle jsou zatím jediné, které udělily předběžný souhlas s geologickými průzkumy.

*Všechny ostatní obce si nechávají prostor pro další vyjednávání a za peníze, které má dostat Lubence, by s průzkumy nikdy nesouhlasily.

*Samo SÚRAO uznává - výstavba HÚ bude stavbou století.

*Ministr průmyslu a obchodu připouští, že si stát svůj zájem prosadí a úložiště někde postaví. Sám však doporučuje dotčeným obcím, aby si vyduply co nejlepší podmínky a kompenzace.

Dne 12. 6. 2012 jsme se na půdě Ministerstva průmyslu a obchodu zúčastnili pravidelného jednání

Pracovní skupiny pro dialog o hlubinném úložišti. V ní jsou zastoupeni starostové obcí, SÚRAO a zástupci občanských hnutí (dle starosty Peterky – hysteričtí spoluobčané). Bohužel jsme zde museli být jen jako smutní pozorovatelé. Jednotní zastupitelé i „aktivisté“ z ostatních lokalit zdůrazňovali, že za současných podmínek rozhodně souhlas k průzkumným vrtnům vedoucím k úložišti nedají. A pokud přeci jen někteří zvažují, že by svolili, tak za minimálně desítky nebo rovnou stovky milionů korun kompenzaci!

Tak jsme jen tiše seděli, stejně jako vedle nás sedící starostové Peterka a Beneš, a přemýšleli jsme o tom, proč naše obce již prodaly za pár drobných, bez možnosti dalšího jednání. Dalším bodem schůze byly postřehy z veřejných debat se SÚRAO na jednotlivých lokalitách. Zatímco jinde přišlo 20–50 občanů, v Lubenci to bylo hned dvakrát po sobě okolo 250 místních. Rozhodně největší zájem. I tak však starosta Peterka ve svém příspěvku zdůraznil, že zájem místních o hlubinné úložiště je malý, proto rozhodli pro souhlas s průzkumy sami – bez občanů.

Starostové z ostatních lokalit dle-

razňovali, že průzkumy a budoucí úložiště nelze oddělovat. Před tím, než může obec dát souhlas s geologickým průzkumem, potřebuje vědět, jak by probíhala výstavba úložiště, jak by fungoval jeho provoz, jaké by byly kompenzace během mnoholeté stavby. Bez těchto informací přeci není možné, aby se obec mohla správně rozhodnout a geologický průzkum třeba povolit. Ostatním obcím rozhodně nestačí poloprávdy SÚRAO. Stejně jako před časem na semináři v Senátu ČR zaznělo jednoznačně: „Poslední možnost obce ovlivnit výstavbu hlubinného úložiště je udeletní/neudeletní souhlasu s průzkumnými pracemi. Dále už je možné jen podávat bezvýznamné připomínky.“ Tedy pokud by nedošlo ke změně zákona.

Přijďte tedy zastupitelé znovu říci svůj názor: tedy ANO, zabraňte průzkumným pracem. A pokud někoho stále nahlodává myšlenka, zda není škoda, aby si obec nevzala „miliony za průzkum“, přijďte také. V blízké době se bude jednat o mnohonásobně vyšších částkách, tak je škoda se zapradat pro hrst drobných.

Manželé Čechurovi

Věřím, že miliony nezatemní mysl Bohuslav Ptáček: Jak to vidím já

Předpokládám, že jednání o jaderném úložišti bude probíhat mezi občany zastoupenými představiteli obce a SÚRAEM. Z obou besed svolaných na toto téma mám dojem, že na jedné straně stáli neinformovaní občané a na druhé většina zastupitelů obce hájící zájmy SÚRAA.

Lidé byli zaskočení informací, že by úložiště mělo stát za humny obce. Občanům chyběly informace o skutečných plánech SÚRAA a o stavu jednání s obcí. Zastupitelé pak nezvali názory lidí. Tomu odpovídala úroveň debat na všech setkáních.

Překvapilo mě, s jakou nelibostí někteří představitelé obce poslouchali oprávněné připomínky a vyjádřené obavy lidí, které nebyly ani pracovníky SÚRAA vyvráceny.

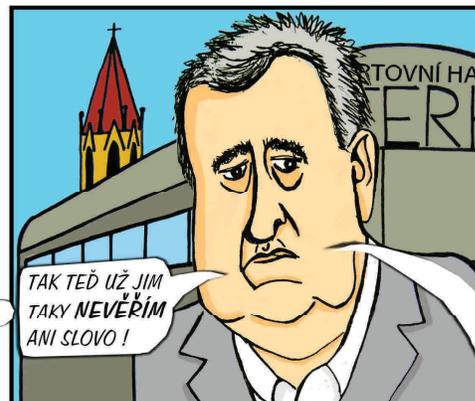
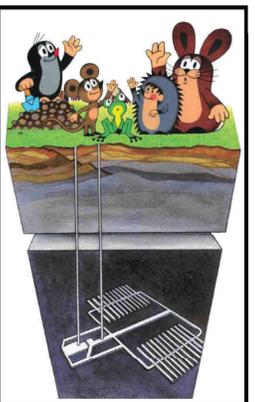
Zásluhou několika aktivních občanů se široká veřejnost dověděla, k čemu se chce obec zavázat a co by mělo pak následovat. Z logiky věci vyplývá, že povolení průzkumných vrtnů je daným souhlasem s budováním úložiště jaderného odpadu. A to bez vědomí občanů. Poukazovat na to, že vlastní budování úložiště je otázkou téměř padesátileté budoucnosti je nezodpovědné vůči následujícím gene-

racím, našim dětem a vnukům. Pomyšlení na to, že bychom si užili kompenzaci v podobě několika milionů a zničené životní prostředí i nebezpečí vyplývající z přepravy, manipulace a ukládání nebezpečného odpadu odkázali následujícím generacím je nejen nezodpovědné, ale také nemorální. To, co by bylo za tyto miliony vybudováno, by bylo následně znehodnoceno.

Pokud by naši potomci nechtěli snášet nepříznivé vlivy úložiště, měli by jedinou možnost. Odstěhovat se. Když by měli podobné obavy rodiče žáků dojíždějících z okolních obcí, jistě by využili možnosti posílat své děti jinam. To by byl konec 2. stupně ZS v Lubenci.

Věřím, že slíbené miliony nezatemní mysl většiny lidí. Zdraví a příznivé životní prostředí nelze ničím zaplatit. Představitelé obce dosud brali v úvahu jen výhodné finanční kompenzace. Věřím, že zvaží i lidmi vyjádřené obavy. Pracovníci SÚRAA musí brát při výběru místa pro ukládání radioaktivního odpadu ohled na mnoho hledisek. V našem případě zapomení brát ohled na nás, občany Lubence. Věřím, že se jim podaří najít místo, které bude odpovídat technickým požadavkům a bude dostatečně vzdáleno od lidských sídel.

JADERNÉ MILIARDY POD LUPOU

Kolik PENÍŽKŮ dostane Lubenec? A kolik Hanka Zagorová? A Jandové? A jiní? Bude stačit Feditelé ČEZU roční plat 30 milionů? Nebo si k nim napíše ještě odměnu 670 milionů jako poslední? A kolik dostane Myšpůlní?

SOS LUBENEC

Probouzení Šípkové Ruženky

Když se v roce 2003 rozeběhlo vyjednávání státu s vytipovanými obcemi o povolení geologických průzkumů, všechny dotčené byly jednoznačně proti. I Lubeneca Blatno.

"My se budeme bránit do poslední chvíle," uvedl starosta Lubence Bohumil Peterka (27. dubna 2003, ČIA). Tehdy se vyhlásila petiční kampaň, sbíraly se podpisy na Podbořansku (tedy nejen lubeneckých občanů), petiční archy se pak posílaly vládě i oběma parlamentním komorám. Celkem svůj nesouhlas vyjádřilo 1200 lidí.

"Správa mě a kolegu Boudu z Blatna pozvala, abychom se podívali na povrchové úložiště elektrárny Dukovany. Je pravda, že je vyřešené velmi dobře. Po teoretické stránce to tedy i ve vybraných lokalitách Blatno a Tis může být srovnatelně ošetřeno. Osobně se ale obávám, aby to vše nezhatil lidský činitel. Ten zájem se mi nelíbí," tvrdí starosta Lubence Bohumil Peterka. (30. ledna 2003, Severočeské Deníky Bohemia). V září 2003 probíhal letecký geo-

fyzikální průzkum lokality, v terénu se sbíraly vzorky horniny, na kterých se zjišťovaly základní petrografické a geochemické parametry. SÚRAO se od počátku netajilo tím, že naše lokalita je nejen svými geologickými podmínkami jednou z vůbec nevhodnějších.

Mezi lety 2005-2009 byly další práce ve zkoumaných lokalitách zastaveny rozhodnutím vlády ČR. V roce 2008 došlo ke zkoumání vojenských újezdů, kde byl očekáván menší odpor obyvatel. A co počítali SÚRAO? S úsměvem zvali na zájezdy po Evropě (Švédsko, Francie...), na plesy a konferenze, na pracovní večere (chýšský pivovar, listopad 2007). A dosáhli toho, že se s některými zastupiteli a starosty spřátelili, spojovali je přece příjemné zážitky. A postupně je jako blůdčky lákali na svoji stranu, dál od těch protivných místních občanů, kteří jenom nadávají, jsou věčně nespokojeni a za nic nepochválí... Ing. Duda (ředitel SÚRAO do roku 2010) prý hned v prů-

běhu roku 2005 začal objíždět některé ze starostů s příslibem finančních i jiných kompenzací výměnou za souhlas s průzkumem.

Z názorového posunu zřejmého z tisku vyplývá, že naše zastupitelstva na finanční nabídku slyšela. Všude jinde si finanční kompenzace překládají synonymy „pohřebné“, „úplatky“, „jídašské peníze“. Starostové z jiných lokalit říkají, že raději využijí dotaci nebo půjček. Uvědomují si, že jde o smlouvu podepsanou okrví. Znáte ty pohádky, ve kterých dábel poprvé přichází krásně oblečený, upravený a slibuje hory doly, ví přesně komu, co a za jakých podmínek? Když přichází podruhé, dotyčný se nestává divit, co vlastně o omámení smyslu podepsal.

Zastupitelé obce roku 2008 posílají otevřený dopis ministerstvu životního prostředí, ve kterém dávají najevo svoji ochotu diskutovat o možném provedení geologického průzkumu na svém území.

V dubnu 2009 se jak V. Beneš, tak i B.

Peterka podepisují pod Božejobyckou výzvu, která se týkala nutnosti novelizace atomového zákona a kompenzací pro obce.

O měsíc později – v květnu 2009 se odehrál tzv. veřejné slyšení ve Štírně. Jedním z přihlášených diskutujících byl starosta Blatna, který zde představil společnou dohodu obcí lokality Lubenec - Blatno. Uvedl podmínky, za kterých jsou obce ochotny s průzkumem souhlasit. Zároveň řekl, že pevně věří tomu, že se po průzkumech ukáže nevhodnost území pro vybudování úložiště a lokalita bude v dalším kole vyloučena. Co je k tomu názoru vedlo? V roce 2009 je již zcela jasná, že lokalita vhodná je a že průzkum je vlastně přípravou projektovou dokumentaci pro vytvoření samotného úložiště. Nebo jinak – lokalita vhodná je, průzkumem se bude hledat v rámci této lokality to nejvhodnější místo pro umístění hlubinného úložiště.

V květnu 2011 starosta Peterka prohlásil, že 3 mil. pro obec ročně je zoufale málo, pořídit za to sotva jeden chodník (Zatecký deník, 24. 5. 2011). O půl roku později obhajuje svůj kladný přístup ke kompenzacím – pořídit nejen chodník, ale i opravit školu, postavit sportovní halu... (viz reklamní noviny SÚRAO, březen 2012)

Posledním polémkem do ohně byl v tichosti odsouhlasený souhlas s průzkumem na zasedání 1. února letošního roku. Opět bez předchozí diskuze s občany a bez odborného nezávislého rozboru možných sociálních, ekonomických, ekologických dopadů na obec, starosta vyzývá zastupitele k hlasování o udělení předběžného souhlasu s geologickými průzkumy. Nutno podotknout, že podobné hlasování proběhlo již v roce 2009 s

předchozím zastupitelstvem, tehdy alespoň v usnesení nechyběly poměrně přísné podmínky, za kterých by k realizaci mělo dojít. Tyto podmínky teď ze zápisu „nějak vypadly“... Mluvím o nutnosti, aby průzkum proběhl navšech šesti lokalitách.

V Lubenci nyní proti sobě stojí lidé, kteří nechtějí úložiště a nevdají ani průzkumy, pak ti, kteří nechtějí ani průzkumy, protože vědí, že od nich je přímá cesta k úložišti. Někomu to je jedno. Jiné ty věčné dohady stvou. Někteří názor změnili – pod vlivem odborných argumentů. Každopádně je dobře, že hodné lidi přestává naslouchat té monotónní ukolébavce SÚRAO, která vykresluje budoucnost Lubence ve spojení s úložištěm v samých superlativech. Ale ve svých vlastních zprávách a studiích už zpívají jinoši písničku, tak trochu death metal... Zkuste si přečíst jejich „studii proveditelnosti“.

Už jsem ze jednou zabrousila do pohádkového světa. Tak ještě jednou – Šípková Ruženka spala sto let. V našem případě bych tak dlouhý spánek nerisovala.

Jsem moc ráda, že se probouzíme už teď. Sice jiné lokality jsou se svým rezolucím NE daleko před námi. Ale je lepší probudit se za pět minut dvanáct, nežli přijít s krížkem po funuse. Proto přijďte v co největším počtu 29. června k referendu a pokud nechtete na svém území jadernou skládku, pokud nechtete prožít zbytek života na staveništi, řekněte u referenda svými zastupiteli – ANO, máte udělat vše pro to, abyste zabránili provedení geologického průzkumu předschvázenému vybudování hlubinného úložiště!

Marcela Svejková

PŘÍBĚHY Z ONOHO SVĚTA

se jmenuje připravovaná kniha lubeneckého spisovatele Libora Michalce, z níž přinášíme krátkou ukázkou. Jedním z hlavních témat knihy je právě tajuplná a krásná krajina v okolí Lubence, ohrožená nyní úložištěm jaderných odpadů. Krajina v Sudetech, která již více než půl století svěřitým způsobem odráží osudy Evropy i světa – až už je to nástup fašistů, poválečný odsun Němců a osidlování pohraničí, rabování nerostů v rámci KVHP i svobodné nadechnutí po roce 1989. Úložiště jaderných odpadů by bylo pro tuto krajinu poslední a definitivní ranou do zvěsti.

Vždycky mě na té krajině něco přitahovalo, ale nedokázal jsem to pojmenovat. Měl jsem z cest po světě vyvinutý smysl pro vnímání genia loci, symbiózy krajiny, lidí a jejich zvyků i životního stylu. Cítil jsem se jako střelka kompasu, která dřív nebo později ukázala nějakým konkrétním směrem, řekla „líbí“ nebo „nelíbí“ a proč. Fungovalo to všude, jenom tady v Sudetech jako by se střelka zmagnetizovala a točila se zmateně dokola. Zdálo se, že tu žádné genium loci není, nebo je počít narušené, zničené, a ten zvláštní pocit tajemna mě vzrušoval daleko víc, než všechny Provence, Kappadokie, Saggartmathy, Karakoram, Karibiky a další světy.

Bylo to terra incognita, bílé místo na

mapě genii loci. Vyrážel jsem se psem na výpravu do okolí, objevoval zarostlé rozpadlé domy, rozeklané kameny, zapomenuté smírčí kříže a marné pátrání po geniu loci mi připomínalo dobrodružné objevitelské výpravy minulých století.

Vždycky mě fascinovaly výpravy do zaniklých měst v Kambodži nebo Peru, a teď jsem něco podobného podnikal ve svém novém domově, a pochopil, že genium loci tihle krajiny je právě tohle překrývání dvou světů, že pod touto viditelnou existuje ještě další skrytá krajina s německými názvy. To místo s tajemnou energií mě ovládlo, připadal jsem si jako v pokusu nějakého krajinářského Mengeleho, protože Sudety návratem k divokosti předběhly dobu. Důsledkem sudetizace krajiny je

sudetizace našich duší, a stejně jako se krajina vrací ke své divokosti, i my, lidé, kteří tu žijeme, se vracíme k animalním instinktům. Jednou, až se přestane kolem rozbořených vesnic vinout omamná vůně tlejících chryzantém, až konečně vyusmí staré německé příběhy, může tu vzniknout něco nového. Až tahle krajina, ve které se snoubil německý smysl pro pořádek s českou kreativitou, dojde znovu se svou vyprázdňenou pamětí do stavu zero, bude na rozdíl od ostatních krajin jednou provždy narysovaných a daných, schopna přijmout vše nové, co do ní lidé vloží. Můžeme té krajině vdechnout duši, vložit jí do ní svou péči jako šem do golemu, a takových příležitostí v Evropě už moc není. (ukázka z připravované knihy Libora Michalce)

Z deníku aktivisty: Epochální výlet pana Roučka, tentokrát do Lubence

29. 5. 2012 Milý deníčku, dnes na mě monitor počítače vybaflnul, že se do Lubence chystá pan E- poslanec Rouček. Stalo se to v okamžiku, když jsem do internetového vyhledávače natukal slova Lubenec hlubinné úložiště. Po rozkliknutí odkazu stálo na jeho E- stránkách, že má v Lubenci naplánované setkání se starostou a téma problematiky hlubinného úložiště jaderného odpadu. Datum a čas: dnes od půl páté. Hned první neispěch při pokusu takhle narychlo něco zorganizovat mi napověděl, že bude nejlepší otevřít stávidu improvizace a hned poté na sebe upoutat pozornost. Tak jako správně ublížený a ukřivděný ambiciózní aktivista. K obecnímu úřadu jsem dorazil těsně před pátou. Hned po otevření dveří v úřadu jsem narazil na zaměstnaný náčelníka pana X a pani Y. Zeptal jsem se, jestli je tam ještě pan poslanec a pani Y odpověděla otázkou, co potřebuju. Rekl jsem, že bych si rád poslechl tu debatu o úložišti. Při pohledu na grimasu odcházející pani X mi bleskla hlavou vzpomínka na Růženu Kaiserovou v pořadu Možná přijde i kouzelník. Pani Y se ale musela se situací nějak vyprádat, a tak řekla, že se zeptá. Vešla do zasedačky za starostou a přivřela dveře. Moc jsem nerozuměl, co mi říká, protože blbližený a ukřivděný ambiciózní proud. V okamžiku, kdy jsem zaslechl svoje jméno, proud ustal a vzrostlo napětí (a podle Ohmova zákona asi i odpor) a dál už jsem rozuměl každému slovu: „....

dozvěděl se, že tady jednaté o úložišti, a chtěl by si to poslechnout“. Starosta během delšího nádechu vyhodnotil situaci a svolil. Byl jsem uveden do zasedačky. Sdílel jsem, že informace o bodu programu k úložišti mám ze stránek pana poslance. Všichni po mně koukali jak na výsadkáře z Marsu, tak jsem se jejich pohledy snažil opětovat bezelstným úsměvem Svejky, který jsem si nacvičil pro případ, že bych se znenadání stal neoblíbeným. Starosta mě vyzval, ať se posadím. Okolo stolu bylo plno a na židli vedle starosty seděla jeho taška. Vybral jsem si tedy gauč za všákem a vystrčil hlavu, abych se tak stal nedílnou součástí debaty. Zjistil jsem, že mám oči zhruba v úrovni desky stolu, u něhož sedělí ostatní. Východí pozice nic moc. Všichni včetně starosty se snažili dělat jakoby nic a pokračovali v debatě o úpadku morálky a rozkrádání země. Rekl bych ale, že jim ta debata nějak vázla. Neodhadnu, jestli to bylo tématem nebo mou přítomností.

Starosta, aby řeč nestála, mi sdělil, že o úložišti už mluvili. Asi mi chtěl naznačit, že jsem přišel pozdě a že o úložišti už bylo řečeno. Napadlo mě taky, jestli to náhodou nebylo vybitím k odchodu, tak jsem tu do odkval a zůstal sedět. Skrze rozpaky původního osazenstva jsem vnímal, jak je možné stát se středem pozornosti, i když ukřivý za všákem. Dokonce i pan poslanec natahoval krk, aby se podíval na nevídaného hosta. Starosta ve snaze udržet situaci pod kontrolou mě představil jako zástupce

ODPŮRCŮ úložiště a nabídl mi, ať si jdu sednout místo jeho tašky. Během mého přeusmí si uvědomil, že v referendu se bude rozhodovat o zablokování průzkumů, a tak panu poslanci zdůrazňoval, že jsme hlavně ODPŮRČÍ průzkumů. Chytil jsem se toho, a řekl starostovi, že jsem z jeho řeči pochopil, že on je sice pro průzkumy, ale úložiště odmítá, stejně jako my. Ještě než jsem to dořekl, starosta zpozorněl, až mě tím vyděsil. Pan poslanec se ho snažil podpořit argumentací, že si chudě obce povolením průzkumů k nějaké té koruně přijdou. Oponoval jsem, že po průzkumech bude úložiště, ale bez průzkumů nikoli. Teď starosta zase naopak podpořil mě, že nevěřím státu, že svoje sliby dodrží... a vyděsil mě ještě víc, než předtím. Mezitím padlo znovu, že debata o úložišti nebyla na programu. Navrhnul jsem, že se můžeme podívat na web pana poslance. Ten se ptal asistentky, jestli to tam opravdu je. Tak to chudák holka asi schytá. Pak se řeč začala stáčet na technický pokrok i na jeho zpochybnění, na evropskou jednorozhodovací... Pan Řeřicha, který organizoval cestu poslance Roučka, už si klepal na hodinky, že jsou očekávání na debatě v Lounech, čímž debatu v Lubenci pomalu ukončil. To byla příležitost, abych pana poslance vybil na cestu dvěma výtisly Nahlasu. A to je také poslední zásadní informace, kterou se mi podařilo zjednat si svýněst.

Pavel Pavlík

Osud Čertovky je jen v našich rukách!

Žulová Čertovka vznikla před 600 miliony lety. Je přirozeně rozpučaná a kolují v ní čisté puklinové vody vyvěrající na jejím okraji v podobě studánek. Vyzdvižená skaliska pokrytá lesy blahodárně působí na lidi již její blízkostí a rekreovat se do ní jezdí mnoho lidí z širšího okolí. Její pevnou horninu lidé využívají ve stavebnictví na výrobu dlažebních kostek a obrubníků a pro svoji modrošedou barvu a výbornou leštitelnost také jako dekorativní kámen. Leštěnou tiskou žulu můžeme vidět například na nádvoří Pražského hradu, ve dvoraně Právnické fakulty v Praze nebo v několika stanicích pražského

metra. Během několika desítek let se však může tento výjimečný žulový masiv stát kopcem, který bude prospíkován chodbami naplněnými nejružnějšími chemickými a radioaktivními prvky. Studánky vyschnou, lidé se budou skaliskům a lesům na nich vyhýbat a pevná modrošedá hornina bude ležet rozdrčená na haldě. Občané, máme jedinečnou možnost rozhodnout o osudu Čertovky. Rozhodnout, jestli zůstane přirozeně žulová další miliony let nebo se stane mrtvou a nebezpečnými odpady nacucanou houbou, za kterou nás budou budoucí generace proklínat.

Jiří Svejčkovský

Kterou zprávu chcete dříve?

Ze chcete napřed špatnou a dobrou nakonec? Špatnou nemám. Mám jen v zasedácké době a ještě lepší, takže ty přijdou až na konci.

Na posledním zasedání lubeneckého zastupitelstva, kde byl mimo jiné vyhlášen termín místního referenda o zabránění geologickým průzkumům, celkem logicky a v souladu s očekáváním padlo i nějaké ostřejší a hlasitější slovo k této tématice. Latku tentokrát nasadil poměrně vysoko první diskutující a zároveň nespokojený členář našeho Nahlasu, JUDr. Smažik. Ne, nebojte se, nemám v úmyslu zprostředkovat členáři beztak nepříjemnostný zážitek. Když už jsem ale musel poslouchat slova jako nepravdy, lži a pomlvy, napadlo mě, že by i ostatní v sále mohli zajímat pravda těch, u kterých do všeho začalo. Ano, mám na mysli zastupitele, kteří letos v únoru souhlasili s geologickými průzkumy. Ke svému překvapení jsem totiž zjistil, že lze zásadně nesouhlasit s vybudováním úložiště, a přitom (stejně zásadně) souhlasit s průzkumy, kterými je vybudování úložiště podmíněno. Alespoň tak svůj postoj vysvětluje v poslední době starosta. Ostatní zastupitelé, kteří

zvedli ruku pro průzkumy, se od té doby k samotnému úložišti nikdy veřejně nevyjádřili. Právě k této zastupitelům směřoval můj dotaz, zda jsou pro nebo proti vybudování úložiště. Podle jejich bezprostředních reakcí a podrážděných námitek (... to uvidíte, jak dopadne referendum... .. to je jako u výsledku... .. je to moje osobní věc ...) byli zjevně dotazem zaskočení. Po upřesnění, že dotaz se týkal samotného úložiště, paní Holá, paní Doležalová ani Mgr. Ceřrle neregagovali. Ing. Vuklišević odpověděl, že tady úložiště nechce a nikdy nechtěl. Inu, když se chcete něco dozvědět, prý je nejlepší se zeptat...

V zásadě dobrou zprávou tedy je, že mezi odpůrci úložiště máme i takové osobnosti, jakými jsou lubenecký starosta Bohumil Peterka či zastupitel Ing. Zdeněk Vuklišević. Trochu nám jí jenom kazí fakt, že je asi už do referenda nikdo nepřesvědčí, aby hlasovali (logicky) pro zabránění průzkumům. Ještě lepší zprávou ale je, že na těch dvou hlaších budoucnost teď nestojí. Přijďte říci v referendu svým zastupitelům ANO, zabraňte průzkumům!

Pavel Pavlík